

BOGANMELDELSE

Mads Lidegaard: GRØNLANDS HISTORIE

168 sider ill. Schultz forlag. 1961. Kr. 14,50.

Endelig en samlet Grønlands-historie! – Omslaget lyser én imøde, blågrønt og hvidt. *Jens Rosing* har typetaget fortidens Grønland i sin kendte lette og dog karakterfulde streg. Dermed er også tonen anslået i selve bogens stoffordeling.

Det skinner igennem, at det er en række radioforedrag, som pastor *Lidegård* har holdt i den grønlandske radio, og som nu er befordret i trykken med en tilsyneladende let retouche. Derfor er der en begrænsning af stoffet i hvert kapitel, beregnet lige indtil sekundet, og derfor er hvert kapitel så at sige emnebestemt. Vægten kommer således til at ligge uforholdsmæssigt meget på forntiden og yderst let på de år, der er nærmest det aktuelle nu. Det hævner sig altid at bruge noget til andet end det, som det er bestemt til. Forøvrigt har man en fornemmelse af, at forntiden har interesseret forfatteren mest. Der fortælles med en vis oplagthed i begyndelsen.

Formålet med at bringe disse foredrag i bogform er at skaffe den, der ønsker det, besked om baggrunden for det grønlandske samfunds aktuelle situation. Dernæst skal udgivelsen kunne bruges som grundbog for videre studium, eventuelt i studiekredse. Det er muligt, at bogen kan bruges til dette sidste. Det vil kun praksis kunne vise. I hvert fald giver teksten på mangfoldige steder så kortfattet besked, at man ægges til at søge mere viden, så på sin vis virker bogen ansporende.

Det er klart, at man ikke kan få alle facetter med i en skildring af hele Grønlands historie sammentrængt på 10–11 ark inklusive flere og store illustrationer. Men det kan dog fastslås, at læseren kommer relativt nemt gennem kapitlerne

og får gennemgående levende indtryk af de forskellige perioder. Det er fortjenstfuldt at give en skildring af forntiden, således som eskimologien ser den nu, i sammenhæng med den øvrige historiske udvikling. Der er overalt gjort forsøg på at trække udviklingslinjer igennem tiderne frem til nutiden. Forsøget er vel ikke helt lykkedes, og skildringen kan derfor tiltider antage et noget episodisk præg. Det må fremhæves, at der altid er afset plads til at bringe det grønlandske samfunds udvikling ind i dens skandinaviske og »globale« sammenhæng. Netop med henblik på de læsere, der ønsker en orientering om det grønlandske samfund i dag, burde dog tiden 1940–60 være uddybet mere. Det er såre utilfredsstillende, men i hovedsagen rigtige oplysninger, man får. Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, som har støttet udgivelsen, kunne nok have været formået til at støtte et ark mere, så den sidste periode havde kunnet få en tiltrængt udvidelse, selvom denne ikke havde været med i foredragsrækken.

Trykfejl og fejlangivelser i litteraturlisten får være. Det er nu en gang ikke let at læse korrektur tværs over Atlanten. Småfejl, skævheder og forkerte udtryk i selve teksten burde være undgået. Forfatteren er ikke nogen blændende stilist og anvender ofte jargonagtige vendinger, hvorved han afslører en uheldig mangel på sans for ords og udtryks valeur.

Illustrationerne stammer næsten alle fra Grønlandsbogen 1950. Litteraturhenvisningerne efter hvert kapitel opregner ofte bøger eller artikler, der dels er for omfattende, dels er videnskabelige specialafhandlinger, så man ikke kan forvente, at de vil være til megen nytte i en studiekreds. Der afsluttes med et alfabetisk register og en samling arbejdsopgaver.

Finn Gad.